

Nye høyesterettsdommer

Vederlag ved salg av aksjer (Gaard/Tveit-dommen)

Saken gjaldt spørsmål om deler av et vederlag ved salg av aksjer skulle klassifiseres som kapitalinntekt eller arbeidsinntekt.

Ved overdragelse av aksjeselskap til en uavhengig kjøper kom Høyesterett til at deler av vederlaget skulle klassifiseres som fordel vunnet ved arbeid.

Aksjene i selskapet som utførte ingeniørtjenester, ble i 1998 solgt for 12 millioner, hvorav 5 millioner ble utbetalt ved overdragelse av aksjene. Utbetalingen av restbeløpet på 7 millioner forutsatte bl.a. at selgerne var ansatt i kjøperkonsernet ved utbetalingstidspunktene i 2000 og 2001. Avtalen inneholdt også en klausul som forbød selgerne å drive konkurreren-

de virksomhet fram til siste utbetalingstidspunkt i 2001.

Overfor Høyesterett bestred selgerne at restvederlaget på kr 7 millioner var vederlag for arbeidsplikt og karensklausul. Det ble anført at avtalen inneholdt klausuler som ikke kunne tas på ordet.

Høyesterett la til grunn at avgjørende for om restvederlaget skulle klassifiseres som kapitalinntekt eller arbeidsinntekt berodde på hva partene hadde avtalt. Høyesterett viste til tidligere rettspraksis som legger til grunn at utgangspunktet er at avtalens ordlyd må tillegges stor vekt. Kan det imidlertid påvises at kontraktspartene har hatt felles forståelse som avviker fra kontraktens ordlyd, må dette legges til grunn i rettsforholdet mellom dem. Høyesterett kom til at hele restvederlaget skulle beskattes som arbeidsinntekt.

Tidligere styremedlems ansvar overfor selskapets konkursbo

Aksjeloven § 2-19 etablerer ikke et objektivt ansvar. Et styremedlem eller revisor vil ikke hefte på objektivt grunnlag for at det ikke foreligger proforma, svik, ulovlige utbyttebetalinger, irregulære lån, ulovlige motregninger eller lignende

Saken gjaldt tidligere styremedlems ansvar overfor selskapets konkursbo for manglende innbetaling av innmeldt aksjekapital ved kapitalforhøyelse, og rekkevidden av garantiansvaret etter den objektive regelen i aksjeloven § 10-9 annet ledd jf § 2-19, som slår fast at styremedlemmer og revisor er solidarisk ansvarlig for «det som måtte mangle av den aksjekapital som i meldingen til Foretaksregisteret er oppgitt og bekreftet innbetalt».

I forbindelse med en kapitalutvidelse i selskap A overførte selskap B, som hadde tegnet seg for hele kapitalutvidelsen, kr 4.950.000, fra sin konto i Nordlandsbanken til selskap As kassekreditt i Sparebanken NOR. Samme dag overførte selskap A kr 4.500.000 fra sin kassekredittkonto til en konto som selskap B hadde i Sparebanken NOR. Spørsmålet var om disse to sakene måtte ses i sammenheng, slik at kun kr 450.000 var «innbetalt» til selskapets konto.

Flertallet på tre kom til at «innbetalt» betyr «godskrevet selskapets konto». Det kan ikke utledes et videre ansvar fra uttalelser i forarbeider eller tidligere høyesterettsdommer. Flertallet la også vekt på at ansvaret var forutsatt å knytte seg til forhold som både styremedlemmer og revisor lett kan kontrollere.

Mindretallet på 2 la til grunn at det forelå proforma. Styremedlemmer og revisor må forventes å undersøke om det på tidspunktet for kapitalinnbetalingen i tillegg er foretatt utbetalinger, som må ses i sammenheng med og som nøytraliserer innbetalingen.

RSM! Hasner

Randi Hissingby
Statsautorisert revisor og siviløkonom

Randi er manager og har vært ansatt i RSM Hasner AS siden 2004. Hun har bred revisjonserfaring og leder gjennomføringen av revisjonen på flere av våre største oppdrag. Internt er hun medlem av vårt øverste faglige organ, Faglig Råd. I 2009 har hun også vært leder for den interne co-revisjonen

Nye skatteregler for faste

Med virkning fra inntektsåret 2009 skal faste tekniske installasjoner i avskrivbare bygg skilles ut i egen saldogruppe med 10 prosent saldoavskrivninger. Hensikten med de nye reglene er at det skal være skattemessig nøytralt å investere i faste tekniske installasjoner, uavhengig av om det er gammel teknologi eller mer energieffektiv teknologi som velges.

Nye skatteregler

Med virkning fra inntektsåret 2009 skal faste tekniske installasjoner i forretningsbygg og andre næringsbygg anses som egne driftsmidler atskilt fra bygget, jf. skatteloven § 14-43 første ledd bokstav j. Faste tekniske installasjoner skal skilles ut som en egen saldogruppe med avskrivningssats på 10 prosent (ny saldogruppe j). Etter tidligere regler skulle slike installasjoner avskrives sammen med bygget med avskrivningssats på 2 prosent for forretningsbygg (saldogruppe i) og 4 (8) prosent for bygg og anlegg (saldogruppe h). De tidligere reglene ga sterke incentiver til å investere i gammel teknologi (uten standardheving) og dermed direkte fradragføring, fremfor investering i energieffektive løsninger (standardheving) og dermed aktivering.

Avgrensing «faste tekniske installasjoner»

Begrepet favner vidt, fra mindre tekniske installasjoner med kort levetid til store ventilasjons- og heisanlegg, som er bygget for å vare lenge. Skatteloven § 14-41 tredje ledd første punktum eksemplifiserer hva som inngår:

- > varmeanlegg
- > kjøle- og fryseanlegg
- > elektrisk anlegg
- > sanitæranlegg
- > heisanlegg
- > og lignende

I følge lovforarbeidene omfatter «og lignende» tekniske eller elektriske anlegg som

er integrert i bygningen og som tjener bygningens generelle brukelighet. Driftsmidler som er installert hovedsakelig av hensyn til produksjon av varer og tjenester i den aktuelle virksomheten omfattes normalt ikke. Spesielle bygningsmessige arbeider, som for eksempel spesielle røropplegg, spesielle elektriske anlegg og avskjermingsutstyr som har en funksjonell sammenheng med produksjonsmaskiner, kan anses å være gjort i forbindelse med montering av produksjonsmaskinene og avskrives sammen med maskinene.

Avskrivningssats

Avskrivningssatsen er fastsatt til 10 prosent. Bakgrunnen er at den skal representere «et gjennomsnitt for en gruppe driftsmidler med forholdsvis stor spennvidde med hensyn til levetid». Faste tekniske installasjoner skal avskrives på samlesaldo for hver bygning.

Overgangsregel

Finansdepartementet har i forskrift av 19. november 1999 fastsatt ny §14-41-1 som inneholder overgangsregel ved utskillelse av faste, tekniske installasjoner i bygg som egen saldogruppe. Overgangsregelen er en betydelig forenkling i forhold til Departementets opprinnelige forslag.

- > For bygg som er anskaffet etter 31.12.2008 skal faktisk kostpris, herunder senere påkostninger, fordeles mellom bygningssaldo og saldo for faste, tekniske installasjoner.

Tidligere utgaver av «Revisor Informerer» ligger på: www.hasner.no

tekniske installasjoner i bygg

- > For bygg anskaffet før 31.12.2008, skal 40 prosent av saldoverdien føres opp som inngående saldo saldogruppe j i 2009. Dersom kostprisen for faste, tekniske installasjoner er helt ubetydelige skal fordeling mellom saldogruppene skje i henhold til faktisk kostpris.

Skillet mellom vedlikehold og påkostning

Skillet mellom vedlikehold og påkostning har betydning i forhold til om anskaffelser kan fradragsføres direkte eller om det er aktiveringsplikt og fradragsføring gjennom årlige avskrivninger.

Skattemessig skille

Skattemessig er vedlikehold arbeider som bringer driftsmidlet tilbake i den stand det tidligere har vært i som nytt, korrigert for senere påkostninger. Påkostning omfatter arbeider som fører til en forbedring eller endring av eiendelen (for eksempel tilbygg, flytting av en vegg) utover den stand den en gang har vært i. Dette gjelder uavhengig av om arbeidet medfører noen verdiøkning på eiendelen.

Utskifting av et selvstendig formuesobjekt regnes ikke som vedlikehold og må aktiveres. Faste tekniske installasjoner vil for avskrivbare bygninger anses som selvstendige formuesobjekter, og reinvesteringer i slike installasjoner, for eksempel utskifting av heis i et bygg, må derfor aktiveres. Dette er en betydelig skatteskjerpelse sammenlignet med tidligere regler. Utskifting av del av formuesobjektet med en ny del av samme slag, for eksempel utskifting av døren i en heis, vil være vedlikehold, hvis dette er en nødvendig reparasjon.

Det er viktig å være oppmerksom på at kriteriene for direkte fradragsføring (kostpris under kr 15.000 og/eller levetid under tre år) bare gjelder for nyanskaffelser og ikke ved senere påkostninger.

Regnskapsmessig skille

Regnskapsloven inneholder ingen konkrete bestemmelser om skillet mellom påkostning og vedlikehold, men NRS 8 Små foretak punkt 4.3.2.1 definerer skillet på følgende måte: «Utgifter som øker driftsmidlets verdi utover driftsmidlets verdi på anskaffelsestidspunktet (påkostninger), må balanseføres sammen med driftsmidlet og avskrives over driftsmidlets gjenværende levetid. Vedlikehold, reparasjoner og utskiftninger som opprettholder driftsmidlets inntektsskapende evne skal kostnadsføres.».

For driftsmidler som er kjøpt brukt, tilsi-er regnskapsreglene at skillet skal trekkes i forhold til driftsmidlets stand på nåværende eiers anskaffelsestidspunkt.

Regnskapspraksis i Norge har så langt vært at eiendelen avskrives under ett, normalt over for eksempel råbyggets levetid. Utskifting av komponenter kostnadsføres normalt i utskiftingsåret, så lenge det ikke foreligger noen standardheving. En slik

behandling tar ikke hensyn til at enkelte komponenter, for eksempel innredninger og tekniske installasjoner, har kortere levetid. Dekomponering er tillatt etter regnskapsloven og innebærer at et driftsmiddel deles opp i hovedkomponenter som avskrives for seg over levetiden for den aktuelle komponenten. Når en komponent skiftes ut, skal forskjellen mellom gjenværende balanseført verdi og eventuell salgssum resultatføres som tap/gevinst ved avgang og den nye komponenten skal balanseføres.

For å tilfredsstille regnskapslovens krav til fornuftig avskrivningsplan kan dekomponering være nødvendig.

Regnskapsmessig dekomponering av bygg og egen skattemessig saldogruppe for faste tekniske installasjoner gir ikke nødvendigvis samme løsning. Dekomponering av bygg kan f. eks. føre til oppdeling i flere komponenter, men det vil som et minimum være hensiktsmessig å opprette egen konto for faste tekniske installasjoner per næringsbygg.

Meldeplikt til Kredittilsynet ved opphør av oppdrag

Fra og med 1. juli 2009 er det innført en ny bestemmelse i revisorloven som pålegger både revisor og den revisjonspliktige å sende begrunnelse til Kredittilsynet dersom et revisjonsoppdrag avsluttes før utløpet av tjenestetiden

Med «før utløpet av tjenestetiden» menes de tilfellene hvor oppdraget avvikles utenom ordinær generalforsamling. Begrunnelsesplikten gjelder både i de tilfeller revisor selv fratrer, og i de tilfeller revisjonsklienten velger ny revisor på ekstraordinær generalforsamling.

Meldingene er unntatt fra offentlighet.

Den revisjonspliktiges meldeplikt

Meldingen fra den revisjonspliktige til Kredittilsynet skal inneholde følgende:

- > overskriften på meldingen skal lyde: «Begrunnelse for opphør av revisjonsoppdrag etter revisorloven § 2-1 femte ledd»
- > navn på revisjonsselskap og navn på ansvarlig revisor som er utpekt som oppdragsansvarlig revisor, eller navn på ansvarlig revisor dersom virksomheten drives i enkeltpersonforetak
- > navn og organisasjonsnummer til den revisjonspliktige
- > kort begrunnelse for hvorfor oppdraget har opphørt

Det er ikke stilt andre formkrav til meldingen, og den kan sendes i brevform eller som

e-post. Dersom det er revisor som ønsker å fratse, skal han ha informert klienten om begrunnelsen i et nummerert brev. Den revisjonspliktige skal sende melding både når han selv sier opp sin revisor og når revisor ønsker å fratse, forutsatt at dette skjer utenom ordinær generalforsamling.

Revisors meldeplikt

Revisors meldeplikt er tilsvarende.

Dersom det er klienten som ønsker å velge ny revisor, må revisor melde inn sin oppfatning om hva det ønskede nyvalget skyldes. Dersom revisor ikke er kjent med noen spesiell begrunnelse for at klienten ønsker å bytte revisor og heller ikke har noen egen oppfatning om begrunnelsen, er det dette som skal formidles til Kredittilsynet. Dersom det er revisor som ønsker å fratse, kan han dokumentere det med en kopi av det nummererte brevet til den revisjonspliktige.

Andre nyheter:

Økte beløpsgrenser i Skattefunn-ordningen

Et av regjeringens tiltak i forbindelse med finanskrisen er å heve beløpsgrensen for fradragsgrunnlaget fra 4 til 5,5 millioner kroner for egenutført FoU og fra 8 til 11 millioner kroner for innkjøpt FoU. Det er nå avklart at økningen i satsene er forenlig med reglene for offentlig støtte i EØS-avtalen. Endringen gjelder fra og med inntektsåret 2009.

RSM Hasner

RSM Hasner er en totalleverandør av revisjonstjenester samt økonomisk og skattemessig rådgivning. Selskapet har mer enn 50 års erfaring fra det norske markedet. Selskapet er medlem i RSM International, en verdensomspennende organisasjon av uavhengige revisjons- og rådgivningsselskaper med ambisjoner om å være nummer én på det internasjonale SMB markedet.

Vi legger vekt på rask og personlig service - kombinert med høy kompetanse.

Postadresse:

RSM Hasner AS
Vollsveien 13 C
1366 Lysaker

Besøksadresse:

Granfos Næringspark
Vollsveien 13, Bygg C
1366 Lysaker

E-post:

hasner@hasner.no

Hjemmesider:

www.hasner.no
www.rsmi.com

Telefon: +47 67 52 88 00

Fax: +47 67 59 04 30

Revisornr./Foretaksnr.:

982 316 588 MVA

